

WSA: Ekwiwalent za niewykorzystany urlop policjanta bez przepisu WSA: Ekwiwalent za niewykorzystany urlop policjanta bez przepisu

<https://www.prawo.pl/kadry/ekwiwalent-za-niewykorzystany-urlop-policjanta-bez-przepisu,507846.html>

Katarzyna Żaczekiewicz-Zborska

Data dodania: 23.04.2021

Źródło: iStock

Po wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 2018 roku należy ilość należnego i niewykorzystanego urlopu policjanta pomnożyć przez "wycenę" według ostatniego dnia roboczego przysługującego skarżącemu za okres przed 6 listopada 2018 r., gdy ogłoszono to orzeczenie - stwierdził Wojewódzki Sąd Administracyjny.

Sprawa dotyczyła wypłaty ekwiwalentu pieniężnego policjantowi Markowi K. za niewykorzystany urlop wypoczynkowy. **WSA stwierdził bezskuteczność ustalenia ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy przed 6 listopada 2018 roku.**

Problem zapoczątkowała informacja Komendanta Wojewódzkiego Policji z listopada 2020 r., który ustalił ekwiwalent pieniężny w kwocie 22 346 zł brutto, tj. za 104 dni niewykorzystanego urlopu, w związku ze zwolnieniem skarżącego ze służby z dniem 28 lutego 2020 roku.

A także skarżący dodatkowo otrzymał 25 784, zł brutto, tj. za 84 dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego od 6 listopada 2018 roku.

Zasady ustalenia ekwiwalentu

Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za okres przed dniem 6 listopada 2018 roku został ustalony na zasadach wynikających z przepisów ustawy o Policji w brzmieniu obowiązującym przed dniem 6 listopada 2018 roku, tj. **w wysokości 1/30 części miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego policjantowi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego.**

Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy od dnia 6 listopada 2018 roku został ustalony w wysokości 1/21 części miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego policjantowi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego.

Na tę czynność Marek K. wniósł skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie, w której zarzucił:

- naruszenie prawa materialnego, tj. art. 190 ust. 1 i 4 Konstytucji w związku z art. 115 a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r., o Policji, poprzez ich nie zastosowanie, w konsekwencji przyjęcie, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 października 2018 r. (sygn. akt: K 7/15), zdekompletował konstrukcję prawną określającą zasady obliczania ekwiwalentu za niewykorzystany przez skarżącego urlop, pozbawiając ją elementu niezbędnego do ustalenia jego prawidłowej wysokości

- art. 66 ust. 2 Konstytucji poprzez ich niezastosowanie, podczas gdy ustalony w sprawie stan faktyczny pozwala twierdzić, że stan prawny po wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 października 2018 r., sygn. akt K 7/15 zawiera wszystkie prawo kształtujące elementy, niezbędne dla ponownego przeliczenia i wypłaty skarżącemu ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystane urlopy w związku ze zwolnieniem ze służby.

Komendant niesłusznie przyjął, że możliwość ustalenia wysokości brakującej części przysługującego skarżącemu ekwiwalentu za zaległy urlop wypoczynkowy wymaga kolejnej nowelizacji art. 115a ustawy o Policji (tak w zakresie określającym wymiar przelicznika, jak również w zakresie wskazującym, że przelicznik ten, zastosowanie znaleźć powinien także do samego skarżącego).

Ekwiwalent trzeba policzyć inaczej

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie uznał, że skarżący ma rację. Za okres przed dniem 6 listopada 2018 roku ekwiwalent został ustalony na zasadach wynikających z przepisów ustawy o Policji w brzmieniu obowiązującym przed dniem 6 listopada 2018 roku, tj. w wysokości 1/30 części miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego policjantowi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego.

Bezsporne w sprawie jest także to, że wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 30 października 2018 r., w zakresie, w jakim ustala wysokość ekwiwalentu pieniężnego za jeden dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego w wymiarze 1/30 części miesięcznego uposażenia, jest niezgodny z art. 66 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 zdanie drugie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Poza sporem pozostaje również to, że do chwili obecnej stwierdzony jako "niekonstytucyjny" ułamek 1/30 nie został zastąpiony ustawowo innym ułamkiem

– np. 1/22 (ew. 1/21), zastosowanym w innych ustawach dotyczących funkcjonariuszy innych służb mundurowych.

Poza sporem pozostaje także to, że prawo do ekwiwalentu pieniężnego z tytułu niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego nabywane jest wyłącznie w sytuacji zwolnienia ze służby (na zasadach art. 41 i art. 116 ustawy o Policji w zw. z art. 114 tej ustawy).

Sedno sporu

Spór w tej sprawie sprowadzał się do udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy obecnie, przy braku ustawowego zastąpienia "niekonstytucyjnego" ułamka 1/30 innym ułamkiem, można wyliczyć należną, a tym samym - po odjęciu kwoty wypłaconej - brakującą i niewypłaconą skarżącemu kwotę ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop za okres przed dniem 6 listopada 2018 r., czy też nie da się takiej kwoty wyliczyć.

Zdaniem sądu, pomimo braku ustawowego zastąpienia ułamka 1/30 innym ułamkiem można wyliczyć kwotę należną. A więc - po odjęciu kwoty wypłaconej - brakującą i niewypłaconą skarżącemu kwotę ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop, albowiem na sposób wyliczenia kwoty należnej wskazuje wprost uzasadnienie przytoczonego wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 października 2018 r., sygn. akt K 7/15.

Trybunał Konstytucyjny wskazał w uzasadnieniu omawianego wyroku, iż "Ekwiwalent pieniężny przysługuje także za niewykorzystany czas wolny od służby udzielany na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy o Policji. Zgodnie z tym przepisem w zamian za czas służby przekraczający 40 godzin w tygodniu, w 3-miesięcznym okresie rozliczeniowym, policjantowi udziela się czasu wolnego od służby w tym samym wymiarze albo przyznaje rekompensatę pieniężną. Nie dotyczy to policjantów uprawnionych do dodatku funkcyjnego.

Użycie przez ustawodawcę słowa "ekwiwalent" na oznaczenie świadczenia pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy uzasadnia wniosek, że chodziło o równowartość niewykorzystanych urlopów. Ekwiwalent

za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy jest "zastępczą formą" wykorzystania urlopu w sytuacji zwolnienia ze służby, która powoduje prawną i faktyczną niemożliwość realizacji tych świadczeń w naturze.

Liczbę dni pomnożyć przez wycenę

W tej sprawie należy po wyliczeniu ilości dni urlopu przysługującego skarżącemu tę ilość urlopu pomnożyć przez wysokość wynagrodzenia przysługującego skarżącemu za 1 dzień roboczy na dzień zwolnienia ze służby obliczonego – zgodnie z uzasadnieniem Trybunału Konstytucyjnego - w 3-miesięcznym okresie rozliczeniowym. Inaczej mówiąc, należy ilość należnego i niewykorzystanego urlopu pomnożyć przez "wycenę" (dokonaną zgodnie z uzasadnieniem TK) ostatniego dnia roboczego przysługującego skarżącemu za okres przed dniem 6 listopada 2018 r.

Art. 115a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji nie został wyeliminowany z systemu prawnego w całości, co oznacza, że komendant musi zrekonstruować treść tego przepisu zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego.

WSA dodał, że ustawą z 14. sierpnia 2020 roku o szczegółowych rozwiązaniach dotyczących wsparcia służb mundurowych wprowadzono nowelizację art. 115a ustawy o Policji. Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy za okres przed dniem 6 listopada 2018 r. ustala się na zasadach wynikających z przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu obowiązującym przed dniem 6 listopada 2018 r.

Skarżący został zwolniony ze służby w Policji z dniem 28 lutego 2020 r. W związku z tym ustalony ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy od dnia 6 listopada 2018 roku, który został ustalony w wysokości 1/21 części miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego policjantowi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego jest prawidłowy.

Sąd stwierdził bezskuteczność czynności w zakresie ustalenia ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy za okres przed dniem 6 listopada 2018 roku.

**Sygnatura akt III SA/Kr 87/21 - wyrok WSA w Krakowie
z 12 kwietnia 2021 r.**